

Informasjon fra Plantevernprosjektet

”Rådgivning innen integrert plantevern i veksthus” pr. 20. mai 2011

En mellus på limfella sparer deg for 200 nye mellus på plantene

Annichen Smith Eriksen, Veksthusringen

Vi rådgivere ”maser” ofte om bruk av limfeller, lusing av ugras og kasting av planter med mye skadedyr (ikke salgskvalitet) for å redusere smittepresset av skadedyr i veksthuset.

Men har du tenkt over hvorfor det er så viktig og hvor mange penger du sparer i reduserte plantevernkostnader ved og systematisk å gjennomføre limfeller, lusing og kasting?

Et skadedyr blir raskt til mange hundre

Antall egg som skadedyrene legger varierer med flere faktorer, blant annet temperatur og vertsplante.

Tabell 1. Totalt antall egg som legges pr. hunn av de ulike skadedyrene ved ulike temperaturer og i ulike plantekulturer.

Skadedyr	Totalt egg pr. hunn	Kommentarer
Agurkbladlus	40-100 unger	I agurk kan bestanden forøkes 12 ganger i løpet av en uke!
Veksthusmellus	158 – 166 47 - 197	Ved 22°C - 25°C i agurk Ved 22°C - 25°C i tomat
Bomullsmellus	195 90	Ved 25°C i tomat Ved 22°C i julestjerne
Spinnmidd	130 170	Ved 22°C i roser Ved 28°C i agurk
Nellik trips	70-100	Ved 25°C i agurk

Kilde: Boken ”Knowing and recognizing. The Biology of glasshouse pests and their natural enemies.” Av M. H. Malais og W.J. Ravensberg, Koppert Biological Systems. 2003

Voksne mellus (Foto: M. Berland) og egg og nymfer av mellus (Foto: A. Smith Eriksen)

Ta kontakt for mer informasjon: annichen.smith.eriksen@lr.no og tlf 91386624

Limfeller

Skadedyr som sitter fast i klisteret får ikke lagt egg eller gjort skade på plantene.

Gule limfeller fanger trips, mellus (kvitfly), minerflue, hærmygg og diverse fluer og blå limfeller fanger trips.

- Bruk fangstfeller med lim på begge sider.
- Bruk gjerne duftkapsler for å øke fangsten av trips.
- **Viktig: Heng limfellene så nær plantene som mulig for å få effektiv fangst.** I potteplanter er det praktisk å feste limfellene på blomsterpinner.
- Bruk minst 5 feller pr. bord og la limfellene stå til de er fulle av skadedyr.
- I tillegg kan det henges opp limfeller i metervis for å få massefangst.

Foto: A. Smith Eriksen

Luking

Det hjelper ikke å bekjempe skadedyrene på kulturplantene (blomster, tomat, agurk..m.m) med nyttedyr eller kjemiske plantevernmidler, hvis skadedyrene får oppformere seg fritt på ugraset under bordene eller langs vegger og ganger i veksthuset.

Det er umulig og holde et veksthus fritt for ugras. Målet må være å luke ugras regelmessig, før skadedyret rekker å oppformere seg. Eks. ved 20°C tar det ca 4 uker fra egg til voksen mellus eller trips, ca 2 uker for spinnmidd. Ved store angrep av bladlus på ugraset, danner bladlusne raskt vinger og de spres rundt i hele veksthuset.

Viktig: Ta med deg en søppelsekk når du luker, slik at skadedyrene som følger ugraset forsvinner ut av veksthuset med en gang.

Foto: A. Smith Eriksen

Ta kontakt for mer informasjon: annichen.smith.eriksen@lr.no og tlf 91386624

Kasting

Ikke nøl med å kaste planter som ikke kan selges. Disse plantene står og produserer 100-vis av skadedyr (trips, mellus, spinnmidd, bladlus) som sprer seg til de andre plantene i veksthuset. **Viktig:** Kast plantene rett i en søppelsekk og få de raskt ut av veksthuset.

Ikke vent til i morgen

”Tommelfingerregel”: Hvis du trenger 1.000 rovmidd mot spinnmidd i agurkene dine i dag, men venter en uke, så må du øke dosen til 10.000 rovmidd.

Skadedyr oppformerer raskt i veksthus og spesielt ved temperaturer over 20°C.

Tabell 2. Antall dager fra egg til voksne skadedyr ved ulike temperaturer og i ulike planter

Skadedyr	Egg - voksen	Egg	Nymfe/ larve	Nymfe/ larve	Nymfe/ larve	Nymfe/ larve	Puppe	Kommentar
Agurkbladlus	9,6 6,5	-	-	-	-	-	-	16 ⁰ C, agurk 28 ⁰ C, agurk
Veksthusmellus	32 23	9,9 -	4,4 -	3,5 -	4,3 -	2,6 -	7,3 -	20 ⁰ C, tomat 24 ⁰ C, agurk
Bomullsmellus	137,2 66,8 38,7	34,3 17,6 12,7	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	16 ⁰ C, julestjerne 19 ⁰ C, julestjerne 22 ⁰ C, julestjerne
Spinnmidd	14,9	6,7	2,8	2,3	3,1	-	-	20 ⁰ C, roser
Nellik trips	12,7	3,9	2,1	3,2	-	-	3,5	25 ⁰ C, agurk
ABT-trips	12,5 26,3	2,7 6,6	2,3 2,9	3,7 9,5	-	-	3,8 7,3	25 ⁰ C, agurk 20 ⁰ C, krysantemum

*ABT= amerikansk blomstertrips og agurkbladlus føder babybladlus.

Kilde: Boken ”Knowing and recognizing. The Biology of glasshouse pests and their natural enemies.” Av M. H. Malais og W.J. Ravensberg, Koppert Biological Systems. 2003

Hardt angrep av trips på Dahlia. Foto: A. Smith Eriksen og M. Berland

Ansvar

Skal ting bli gjort, må ansvaret fordeles.

Lag et system som fungerer praktisk i ditt gartneri om hvem som skal ha ansvar for limfeller, luking og kasting av skadde plante, når og hvordan det skal gjøres og sjekk at rutinene fungerer.

Lykke til videre i kampen mot skadedyrene ☺

Ta kontakt for mer informasjon: annichen.smith.eriksen@lr.no og tlf 91386624